

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 16, 2019

Nummer 16, 2019

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2648](#) 31-07-2019

Overbetuwe/handhaving

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2609](#) 31-07-2019

Brielle/handhaving

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2612](#) 31-07-2019

Lochem/ bestemmingsplan 'Veerweg 21'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2636](#) 31-07-2019

Terneuzen/ 'Buitengebied, Steenovens 2 (Zaamslag)'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2618](#) 31-07-2019

Roermond/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2569](#) 24-07-2019

Appingedam/bestemmingsplan 'Stad Appingedam'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2524](#) 24-07-2019

Hof van Twente/bestemmingsplan 'Buitengebied Hof van Twente, herziening Slagendijk en [locatie 1]'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2560](#) 24-07-2019

Veldhoven/bestemmingsplan 'Kempenbaan-West'

[Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2541](#)

24-07-2019

Planschade Deurne

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2470](#) 17-07-2019

Enschede/bestemmingsplannen 'Voormalige vliegbasis Twenthe-Midden' en 'Voormalige vliegbasis Twenthe-Zones'

[Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2355](#) 10-

07-2019

Eindhoven/omgevingsvergunning tijdelijk parkeerterrein

[Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2347](#)

10-07-2019

Nadeelcompensatie Betuweroute

[Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2359](#)

10-07-2019

Planschade Montferland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2210](#) 03-07-2019

Leeuwarden/bestemmingsplan 'Grou - Yn 'e Lijte'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2215](#) 03-07-2019

Someren/bestemmingsplan 'Hoeksestraat ongenummerd'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2019:2156](#) 03-07-2019

Alphen aan den Rijn/Omgevingsplan Rijnhaven Oost

Annotatie

[De provinciale ruimtelijke verordening in het licht van de Dienstenrichtlijn: twee nieuwe inzichten](#)

Iris Kieft

Annotatie

[Beperkingen AERIUS Calculator](#)

Marieke Kaajan

RECHTSPRAAK

Terneuzen/ 'Buitengebied, Steenovens 2 (Zaamslag)'

***Beleidsregel. Bestaand stedelijk gebied/bestaand bebouwd gebied.
Erfinrichtings- en beplantingsplan. Voorwaardelijke verplichting.
Bepaling moederplan. Privaatrechtelijke overeenkomst.***

Uit de bewoordingen van de 'Beleidsregel Ruimte-voor-Ruimte-regeling gemeente Terneuzen, eerste wijziging' volgt niet zonder meer dat met het begrip 'bestaand bebouwd gebied' hetzelfde wordt bedoeld als met 'bestaand stedelijk gebied' in de zin van artikel 1.1.1 van het Bro. Deze begrippen zijn niet gelijkkluidend en de Beleidsregel geeft zelf geen nadere invulling aan het begrip 'bestaand bebouwd gebied'. In dit geval is echter wel sprake van bestaand bebouwd gebied in de zin van de Beleidsregel. Hierbij is van belang dat het voorgaande plan door middel van de bestemming 'Bedrijf' ter plaatse van de gronden in het plangebied bedrijvigheid toestond, het plangebied nog steeds deels is bebouwd en het plangebied in de buurtschap Steenovens ligt dat bestaat uit een aantal woningen in een lintbebouwing. Dat het plangebied in het buitengebied van Terneuzen ligt, maakt het voorgaande niet anders. Het begrip 'bestaand bebouwd gebied' sluit gronden in het buitengebied – buiten de bebouwde kom – daarvan immers niet noodzakelijkerwijs uit. Evenmin eist de Beleidsregel dat de beoogde woningen in het bestaande bebouwingslint moeten zijn voorzien.

Het erfinrichtings- en beplantingsplan is als bijlage bij de plantoelichting gevoegd. Weliswaar bevat de bepaling uit het moederplan, in welk kader dit plan is opgesteld, niet het uitdrukkelijke vereiste om de uitvoering van het erfinrichtings- en beplantingsplan door middel van een voorwaardelijke verplichting in de planregels van het wijzigingsplan te waarborgen, maar dit laat onverlet dat het in het kader van een goede ruimtelijke ordening nodig kan zijn om een dergelijke verplichting alsnog in de planregels van het wijzigingsplan op te nemen. Hierbij is van belang dat een voorwaardelijke verplichting in dit geval slechts een middel zou zijn om de bestaande wijzigingsvoorwaarde van een goede landschappelijke inpassing nader te reguleren en geen nieuwe materiële norm bevat, en dat dit binnen de aan het college toegekende bevoegdheid valt. Het gemeentebestuur acht een landschappelijke inpassing noodzakelijk voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het plan. Dit blijkt ook uit artikel 60 lid 6o.5, onder o, van de planregels van het moederplan, waarin is bepaald dat

medewerking slechts wordt verleend als een privaatrechtelijke overeenkomst is gesloten over de aanleg, het beheer en het onderhoud van de ruimtelijke kwaliteitswinst. Ter voldoening aan die wijzigingsregel van het moederplan is ook een privaatrechtelijke overeenkomst gesloten met belanghebbende. Een privaatrechtelijke overeenkomst biedt echter volgens vaste rechtspraak van de Afdeling onvoldoende zekerheid dat de benodigde inrichting daadwerkelijk zal worden gerealiseerd. De landschappelijke inpassing is onvoldoende in het plan geborgd. De Afdeling voorziet zelf in de zaak en voegt een voorwaardelijke verplichting toe aan de planregels.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2636

Zaaknummer: 201805885/1/R2

Wetsartikelen: 3.1 lid 1 Wro en 1.1.1 Bro

RECHTSPRAAK

Roermond/omgevingsvergunning

Vergunningvrij bouwen. Oorspronkelijk hoofdgebouw.

Het oorspronkelijk hoofdgebouw is volgens de nota van toelichting bij het Bor (Stb. 2010, 143, p. 136) in de zin van deze regeling het hoofdgebouw zoals dat ten tijde van de afronding van de bouwwerkzaamheden, overeenkomstig de voor het hoofdgebouw verleende vergunning, is opgeleverd. Uit de nota van toelichting volgt verder dat van het hoofdgebouw te onderscheiden aan- en uitbouwen, die als functioneel onderdeel van het hoofdgebouw op basis van de vergunning tegelijkertijd zijn meegebouwd, worden geacht deel uit te maken van het oorspronkelijk hoofdgebouw. Volgens de nota van toelichting moet het dan wel gaan om aan- of uitbouwen waarin gebruik wordt gerealiseerd dat gelet op de bestemming het belangrijkste is. In bouwkundige zin van het hoofdgebouw te onderscheiden aangebouwde bouwwerken waarin slechts ondergeschikte functies plaatsvinden – zoals aangebouwde garage/berging – maken volgens de nota van toelichting (p. 137) geen deel uit van het hoofdgebouw en derhalve ook niet van het oorspronkelijk hoofdgebouw.

Uit de overgelegde bouwvergunning van 28 februari 1969 blijkt dat de woning in dat besluit is vergund zonder overkapping en dat het college vervolgens bij besluit van 22 november 1976 bouwvergunning heeft verleend voor de bouw van de overkapping. De rechtbank heeft gelet hierop ten onrechte overwogen dat de overkapping met een oppervlakte van ongeveer 75 m² onderdeel uitmaakt van het oorspronkelijke hoofdgebouw. Dit betekent dat meer dan 150 m² aan bijbehorende bouwwerken op het perceel is gebouwd en dat om die reden het atelier niet omgevingsvergunningvrij kan worden opgericht.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2618

Zaaknummer: 201809142/1/A1

Wetsartikelen: 2 onder f sub 30 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Lochem/ bestemmingsplan 'Veerweg 21'

Ontwerpplan. Ter inzage leggen. Baliemedewerker. Passeren gebrek.

Artikel 3:11 van de Awb verplicht niet tot het in papieren vorm ter inzage leggen van het ontwerp en de daarop betrekking hebbende stukken op fysieke bezoekadressen. Ook indien het ontwerp en de daarop betrekking hebbende stukken na een verzoek daartoe terstond kunnen worden ingezien op een aldaar aanwezige computer, eventueel met hulp van een gemeenteambtenaar, is sprake van het ter inzage liggen als bedoeld in artikel 3:11 Awb. De omstandigheid dat de op het moment van het bezoek aan het gemeentehuis aanwezige baliemedewerker niet op de hoogte was van een dergelijke voor het inzien van het ontwerpplan aan de orde zijnde werkwijze, met als gevolg dat op dat moment feitelijk geen inzage in die stukken kon worden verkregen, betekent dat in dit geval in strijd is gehandeld met artikel 3:11 lid 1 van de Awb.

De Afdeling passeert dit gebrek met toepassing van artikel 6:22 van de Awb. Appellanten zijn niet benadeeld nu het ontwerpplan en de daarop betrekking hebbende stukken daags na het bezoek per e-mail aan hen zijn toegestuurd en zij tijdig een zienswijze naar voren hebben gebracht over het ontwerpplan. Zoals de raad ter zitting heeft aangegeven zouden het ontwerpplan en de daarop betrekking hebbende stukken ook daags na het betreffende bezoek per e-mail zijn toegestuurd, indien anderen dan appellanten ermee zouden zijn geconfronteerd dat tijdens een bezoek aan het gemeentehuis een inzage van het ontwerpplan en de daarop betrekking hebbende stukken op het gemeentehuis niet mogelijk was. Ook zij zouden dan tijdig een zienswijze naar voren hebben kunnen brengen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2612

Zaaknummer: 201807178/1/R1

Wetsartikelen: 3:11 lid 1 Awb en 6:22 Awb

RECHTSPRAAK

Overbetuwe/handhaving

Mestplaat. Formele rechtskracht. Overtreding. Achtererfgebied.

De formele rechtskracht van een besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom gaat niet zo ver dat er in een latere handhavingprocedure zonder meer van uit moet worden gegaan dat een overtreding heeft plaatsgevonden. Bij het opleggen van een nieuwe last onder dwangsom geldt als uitgangspunt dat het college opnieuw – aan de hand van de feiten en omstandigheden zoals die op dat moment gelden – moet beoordelen of sprake is van een overtreding. Voor zo'n inhoudelijke beoordeling bestaat des te meer aanleiding als de bevoegdheid tot het nemen van een handhavingbesluit door een van de partijen wordt bestreden.

Naar het oordeel van de Afdeling ligt de mestplaat in het achtererfgebied. De Rijksweg-Zuid moet worden aangemerkt als openbaar toegankelijk gebied, zoals dat is omschreven in artikel 1 van bijlage II bij het Bor. Gelet op de plek waar het hoofdgebouw op het perceel staat, ligt de mestplaat ten opzichte van de Rijksweg-Zuid in het achtererfgebied. Verder is in de omgeving van het perceel geen openbaar toegankelijk gebied aanwezig dat van invloed is op de omvang van het achtererfgebied. De watergang aan de noordzijde van het perceel kan niet worden aangemerkt als openbaar toegankelijk gebied. Die watergang is – door de daarin aangebrachte duikers – namelijk niet geschikt om te worden gebruikt door scheepvaart en het gaat het dus niet om openbaar vaarwater. Ook het bedrijfspad langs de watergang kan niet worden aangemerkt als openbaar toegankelijk gebied. Het gaat om een pad dat op het perceel ligt en dat alleen door appellanten wordt gebruikt voor hun agrarische bedrijfsvoering. Dit betekent dat in dit geval is voldaan aan de voorwaarden die zijn gesteld in artikel 3, aanhef en onderdeel 6, onder b, van bijlage II bij het Bor.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2648

Zaaknummer: 201709508/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 aanhef en onder a Wabo, 2.3a lid 1 Wabo, 1 bijlage II Bor en 3 aanhef en

onderdeel 6 onder b bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Brielle/handhaving

Strijdig gebruik oprit. Projectauto en aanhangwagens. Onklaar voertuig. Woonbestemming. Ruimtelijke uitstraling.

De Afdeling is van oordeel dat een aanhangwagen met daarop een onderstel van de auto met kale opbouw (ook wel aangeduid als projectauto) niet is aan te merken als één combinatie. Het gaat om twee, van elkaar te onderscheiden, zelfstandige objecten. De projectauto is niet geschikt om op de openbare weg te rijden, zodat sprake is van de opslag van een onklaar voertuig, wat in strijd is met het bestemmingsplan.

De aanhangwagen kan naar het oordeel van de Afdeling niet als onklaar voertuig worden aangemerkt. Verder heeft het stallen van de aanhangwagen op de oprit geen ruimtelijke uitstraling die niet is te rijmen met de woonfunctie van het perceel. De aanhangwagen wordt alleen voor privédoeleinden gebruikt. Verder verschilt de omvang van de aanhangwagen niet wezenlijk van die van personenauto's of bestelwagens, die op grond van artikel 12.1 van de planregels (parkeervoorzieningen) op de oprit mogen worden gestald. De ruimtelijke uitstraling is gering en niet wezenlijk anders dan die van het parkeren van voertuigen. Het feit dat langdurig wordt geparkeerd maakt dat niet anders. Het (langdurig) stallen van de aanhangwagen is dan ook niet in strijd met het bestemmingsplan.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2609

Zaaknummer: 201808160/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onder c Wabo

ANNOTATIE

De provinciale ruimtelijke verordening in het licht van de Dienstenrichtlijn: twee nieuwe inzichten

Iris Kieft

1. Op 27 maart 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State weer twee uitspraken gedaan over de Dienstenrichtlijn en ruimtelijke ordening. Deze twee uitspraken zagen op ingrijpen door het college van Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Zuid-Holland op basis van de brancheringsregeling in de provinciale ruimtelijke verordening op plannen van de gemeente Den Haag en Schiedam om bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen toe te staan.
2. Deze twee uitspraken zijn in het bijzonder interessant omdat ze twee nieuwe inzichten toevoegen in het uitkristallisatieproces dat nu gaande is: welke eisen stelt de Dienstenrichtlijn nu precies bij ruimtelijke besluitvorming?
3. Deze twee nieuwe inzichten zijn:

Hoewel een brancheringsregeling in een provinciale ruimtelijke verordening niet rechtstreeks eisen oplegt aan dienstverrichters, zijn hierop toch de bepalingen over 'eisen' uit de Dienstenrichtlijn van toepassing. De ontheffingsmogelijkheid in provinciale ruimtelijke verordeningen moet – hoewel uit de wetsgeschiedenis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) volgt dat deze zeer terughoudend moet worden toegepast – richtlijnconform worden geïnterpreteerd en de mogelijkheid van ontheffing moet actief worden overwogen.

Inzicht 1: ook brancheringsregelingen uit provinciale ruimtelijke ordening moeten voldoen aan de Dienstenrichtlijn

4. In de zaak ECLI:NL:RVS:2019:964 lag een reactieve aanwijzing van GS voor ten aanzien van het Haagse bestemmingsplan 'Forepark-A4-A12' van 20 februari 2014 dat de planologisch-juridische regeling voor het bedrijventerrein Forepark en delen van de autosnelwegen A4 en A12 vormt. Dit bestemmingsplan bevat enkele mogelijkheden voor (perifere) detailhandel die

naar het oordeel van GS in strijd zijn met artikel 9 van de destijds geldende Verordening ruimte 2013 (PRV 2013). Het college van B en W van Den Haag is tegen de reactieve aanwijzing in beroep gekomen met het betoog dat artikel 9 in strijd is met de Dienstenrichtlijn.

5. Tot nu toe lag in de procedures bij de Afdeling telkens toetsing voor van brancheringsregelingen in bestemmingsplannen. Het college van burgemeester en wethouders (B en W) vraagt nu om exceptieve toetsing van een provinciale brancheringsregeling opgenomen in artikel 9 van de PRV 2013, dat wil zeggen de toets of een niet door de formele wetgever gegeven voorschrift buiten toepassing moet worden gelaten, indien dit voorschrift in strijd is met een hogere regeling. De Afdeling stelt nogmaals vast dat de Dienstenrichtlijn een dergelijke hogere regeling is (zie ECLI:NL:RVS:2018:4173, r.o. 14). Artikel 15 van de Dienstenrichtlijn is weliswaar niet omgezet in nationaal recht, maar heeft rechtstreekse werking voor zover het de lidstaten in het eerste lid, tweede volzin een onvoorwaardelijk en voldoende nauwkeurige verplichting oplegt, hun wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan te passen om ze in overeenstemming te brengen met de in het derde lid ervan bedoelde voorwaarden (ECLI:EU:C:2018:44).

6. Het Hof van Justitie van de Europese Unie (EU) heeft bepaald dat een brancheringsregeling in een bestemmingsplan een eis is die is gericht tot dienstverrichters (ECLI:EU:C:2018:44). Een PRV stelt regels gericht tot gemeenteraden bij de vaststelling van een bestemmingsplan en bevat dus geen regels die zich richten tot dienstverrichters zelf. Maar de naleving van de PRV door de raad resulteert in een planregeling waarin bepaalde vormen van detailhandel niet mogelijk worden gemaakt. Omdat artikel 9 op deze wijze doorwerkt in de planregeling, zijn hierop naar het oordeel van de Afdeling de bepalingen over 'eisen' uit de Dienstenrichtlijn van toepassing.

7. Interessant in dit kader is ook de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 20 mei 2019 (ECLI:NL:RBNNE:2019:2237) waarin de rechtbank ten aanzien van een weigering om een afwijkingsvergunning te verlenen, oordeelde dat ook in beleid vastgelegde brancheringsregels die aan de weigering ten grondslag waren gelegd moeten voldoen en kunnen worden getoetst aan de Dienstenrichtlijn.

PRV 2013 doorstaat toets Dienstenrichtlijn niet

8. Artikel 9 PRV 2013 regelde dat een bestemmingsplan geen nieuwe detailhandel mogelijk mag maken buiten bestaande winkelconcentraties in de centra van de steden, dorpen en wijken of niet-wijkgebonden winkelcentra. Op deze hoofdregel was vervolgens een uitzondering gemaakt voor bepaalde, specifiek genoemde branches en goederen, waaronder

tuincentra, bouwmarkten, auto's, boten, piano's en surfplanken.

9. De Afdeling toetst artikel 9 van de PRV 2013 daarom aan de Dienstenrichtlijn. De brancheringsregeling voldoet aan de eisen van non-discriminatie en noodzakelijkheid. Om te beoordelen of de regeling de evenredigheidstoets doorstaat, moet de geschiktheid worden beoordeeld en de vraag of de maatregel niet verder gaat dan nodig is om de nagestreefde doelen te bereiken en andere, minder beperkende maatregelen niet volstaan. De vraag naar geschiktheid valt weer uiteen in de hypocrisietest (worden de beoogde doelen systematisch en coherent nagestreefd?) en een analyse van de effectiviteit van de maatregel.

10. De brancheringsregeling uit artikel 9 van de PRV 2013 sneuvelt al bij de hypocrisietest. Immers, de limitatieve opsomming van artikel 9 impliceert dat het provinciebestuur geen aantasting van de leefbaarheid en leegstand in centra verwacht van de vestiging van de specifiek opgesomde branches en goederen, maar van de overige vormen van detailhandel wel. Echter, het provinciebestuur heeft niet inzichtelijk gemaakt waarom alleen de specifiek opgesomde branches en goederen – zoals surfplanken – zijn uitgezonderd van het vestigingsverbod, maar detailhandel in alle overige branches en goederen niet, zelfs niet van goederen die in aard en omvang vergelijkbaar zijn met de opgesomde goederen zoals kajaks. Die zullen immers geen wezenlijk andere effecten hebben op de stadscentra dan verkoop van de opgesomde goederen. De reactieve aanwijzing wordt dan ook vernietigd en het Haagse bestemmingsplan gaat na vijf jaar alsnog in volle omvang gelden.

Inzicht 2: richtlijnconforme interpretatie ontheffingsmogelijkheid PRV 2014

11. In zaak ECLI:NL:RVS:2019:965 lagen vier besluiten voor: twee weigeringen van het college van GS van 9 december 2014 om met toepassing van artikel 3.2 van de Verordening Ruimte 2014 (PRV 2014) ontheffing te verlenen van het bepaalde in artikel 2.1.4 van die verordening, een reactieve aanwijzing van 1 maart 2016 naar aanleiding van de vaststelling van het Schiedamse bestemmingsplan 'Sportplaza Harga' en een reactieve aanwijzing van 19 april 2016 naar aanleiding van de vaststelling van het Haagse bestemmingsplan 'Forepark-Rhône'. Schiedam en Den Haag wensten een conceptstore van Decathlon mogelijk te maken waar in en rondom de winkels zo veel mogelijk producten kunnen worden uitgetest, getest en beleefd. Dit winkelconcept vergt zoveel ruimte dat vestiging in de binnensteden niet inpasbaar is, aldus beide gemeenten.

12. De PRV 2014 regelde dat een bestemmingsplan alleen nieuwe detailhandel mogelijk mag maken binnen of direct aansluitend aan een bestaande winkelconcentratie in de centra van steden, dorpen en wijken, een nieuwe wijkgebonden winkelconcentratie in een nieuwe woonwijk of binnen een nieuwe goed bereikbare en centraal gelegen winkelconcentratie als

gevolg van herallocatie. Net als in de PRV 2013 was op deze hoofdregel alleen een uitzondering gemaakt voor bepaalde, specifiek genoemde branches en goederen, waaronder tuincentra, bouwmarkten, auto's, boten, piano's en surfplanken.

13. Het college heeft geweigerd ontheffing van deze bepaling te verlenen voor de Decathlon conceptstores omdat de beoogde grootschalige sportdetailhandel niet voldoet aan de criteria voor detailhandel in de PRV 2014, die erop zijn gericht om detailhandel zo veel mogelijk te concentreren in te versterken centra, in te optimaliseren centra en overige aankoopplaatsen. Volgens GS zijn er geen bijzondere omstandigheden waarom in dit geval een uitzondering gemaakt zou moeten worden.

14. Naar aanleiding van ingrijpen door de Kroon regelde de PRV 2014 vanaf 21 november 2015 dat de uitzondering ook geldt voor 'detailhandel die zich uit oogpunt van ruimtelijke ordening niet onderscheidt' van de specifiek genoemde branches en producten.

15. De raden van Schiedam en Den Haag hebben daarop bestemmingsplannen vastgesteld die de conceptstores mogelijk maakten omdat grootschalige sportdetailhandel zich uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening niet onderscheidt van de in de PRV 2014 specifiek genoemde uitzonderingen. GS is van oordeel dat grootschalige sportdetailhandel zich wel onderscheidt en geeft daarom de reactieve aanwijzingen. De Afdeling is het op dit punt met GS eens: het assortiment bestaat vooral uit kleinere, hanteerbare goederen, zoals kleding, schoenen en sportattributen zoals ballen en rackets. Daarmee is geen sprake van detailhandel in goederen die qua aard of omvang niet of niet goed inpasbaar is in de centra. Deze grootschalige sportdetailhandel is dus niet uitgezonderd van het vestigingsverbod uit de gewijzigde PRV 2014.

16. Per 12 januari 2017 is de PRV 2014 gewijzigd in die zin dat de uitzondering geldt voor detailhandel in goederen die qua aard of omvang van de aangeboden goederen niet of niet goed inpasbaar is in de centra waaronder onder meer wordt verstaan detailhandel in volumineuze goederen.

Evenredigheid

17. Ook in deze zaak legt de Afdeling de brancheringsregeling uit de PRV langs de lat van de Dienstenrichtlijn. De oorspronkelijke regeling in de PRV 2014 met de limitatief opgesomde branches en goederen, haalt net als artikel 9 van de PRV 2013 de eindstreep niet omdat deze niet aan de hypocrisietest voldoet. Dit artikel is daarmee onverbindend zodat de afwijzingen van de ontheffingsverzoeken vernietigd worden.

18. De aangepaste PRV 2014 slaagt wel voor de hypocrisietest. Ten aanzien van de effectiviteit

van de maatregel had GS zijn analyse – anders dan de analyses van de gemeente Maastricht en Meijerijstad (ECLI:NL:RVS:2018:4196 en ECLI:NL:RVS:2018:4196, zie ook Annotaties OGR 2019-0044) – voldoende toegespitst op de specifieke situatie in de provincie Zuid-Holland.

19. De Afdeling concludeert dan ook dat de brancheringsregeling geschikt is om het beoogde doel te bereiken maar niet zonder een belangrijke extra stap te zetten.

Richtlijnconforme interpretatie

20. De PRV 2014 bevat in artikel 3.2 een ontheffingsmogelijk als uitwerking van artikel 4.1a Wro op grond waarvan ontheffing kan worden verleend ‘voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met de regels te dienen provinciale belangen’. Uit de wetsgeschiedenis van de Wro volgt dat met grote terughoudendheid moet worden omgegaan met de mogelijkheid ontheffing te verlenen van krachtens de PRV gestelde regels.

21. Echter, onder verwijzing naar vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU komt de Afdeling tot het oordeel dat de ontheffingsmogelijkheid uit de PRV 2014 richtlijnconform moet worden geïnterpreteerd. Met andere woorden: moet worden uitgelegd in het licht van de bewoordingen en het doel van de Dienstenrichtlijn teneinde het daarmee beoogde resultaat te bereiken.

22. Concreet betekent dit dat de ontheffingsmogelijkheid zo moet worden uitgelegd dat een ontheffing moet worden verleend indien toepassing van de brancheringregeling in een concreet geval ertoe zou leiden dat het met de Dienstenrichtlijn beoogde resultaat niet wordt bereikt, meer in het bijzonder indien een specifieke beperking van het dienstenverkeer geen zinvolle bijdrage levert aan het bereiken van de met de brancheringsregeling nagestreefde doelen (te weten: voorkoming van leegstand en behoud van de leefbaarheid van de stadscentra).

23. Richtlijnconforme uitleg gaat dan weer niet zo ver dat de ontheffingsmogelijkheid al kan worden toegepast wanneer de specifieke beperking niet zelfstandig de nagestreefde doelen verwezenlijkt. De specifieke beperking kan immers een onderdeel zijn van een pakket aan maatregelen, en dat is in het kader van de PRV 2014 ook het geval. Als gevolg van deze richtlijnconforme interpretatie biedt de brancheringsregeling een uitzonderingsmogelijkheid. Dit blijkt cruciaal: naar het oordeel van de Afdeling heeft GS met inachtneming van de richtlijnconforme interpretatie redelijkerwijs kunnen concluderen dat de brancheringsregeling in de PRV 2014 geschikt is om het daarmee beoogde doel te bereiken. De Afdeling oordeelt ook dat de brancheringsregeling niet verder gaat dan nodig.

Hoe nu verder?

24. De brancheringsregeling in de aangepaste PRV 2014 doorstaat dus de toets van de Dienstenrichtlijn. Maar daarmee is GS er nog niet. De reactieve aanwijzingen zijn namelijk naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende gemotiveerd. GS handhaafden namelijk met deze reactieve aanwijzingen de brancheringsregeling uit de PRV 2014 in deze concrete gevallen, zonder de mogelijkheid van een ontheffing daarin te betrekken. Dit kan een beperking opleveren voor dienstverrichters die geen zinvolle bijdrage levert aan het bereiken van de met de brancheringsregeling nagestreefde doelen. Daarom had GS deze mogelijkheid van ontheffing uit het oogpunt van zorgvuldige afweging van belangen moeten betrekken bij de besluitvorming over de reactieve aanwijzingen.

25. Nu GS dit heeft nagelaten, vernietigt de Afdeling de reactieve aanwijzingen en geeft GS de opdracht om binnen 16 weken na 29 maart 2019 opnieuw op de verzoeken om ontheffing te beslissen. De Afdeling treft ook een voorlopige voorziening om te voorkomen dat de betreffende delen van de bestemmingplannen in werking treden als gevolg van de vernietiging van de reactieve aanwijzingen.

26. Eind juni heeft GS bekendgemaakt [1] niet voornemens te zijn de gevraagde ontheffingen te verlenen. Provinciale Staten (PS) heeft echter een motie [2] aangenomen om wel ontheffing te verlenen voor een Decathlon conceptstore in Schiedam. De motie [3] om ook voor Den Haag ontheffing te verlenen heeft het niet gehaald. GS is zich nu aan het beraden [4] en zal na het zomerreces een beslissing nemen.

Noten

[1] www.zuid-holland.nl/actueel/nieuws/juni-2019/voornemen-provincie/.

[2] https://staten.zuid-holland.nl/DMS_Import/Provinciale_Staten/2019/Provinciale_Staten_3_juli_2019?view=overige (motie 877).

[3] https://staten.zuid-holland.nl/DMS_Import/Provinciale_Staten/2019/Provinciale_Staten_3_juli_2019?view=overige (motie 876).

[4] www.zuid-holland.nl/actueel/nieuws/juli-2019/besluiten-decathlon/.

ANNOTATIE

Beperkingen AERIUS Calculator

Marieke Kaajan

1. Deze uitspraak is van belang vanwege de overwegingen van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over AERIUS Calculator. Dit model is met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) geïntroduceerd en diende verplicht te worden toegepast bij de berekening van de omvang van stikstofdepositie als gevolg van een project of andere handeling (art. 2.1 lid 1 Regeling natuurbescherming). Inmiddels is bekend dat de passende beoordeling van het PAS door de Afdeling niet in orde is bevonden (zie ABRvS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603 resp. 1604). Daarmee is ook de verplichting om AERIUS toe te passen, vervallen. Immers, nu de Afdeling concludeerde dat de passende beoordeling van het PAS onvoldoende was, betekent dit dat in de passende beoordeling ten onrechte is geconcludeerd dat, ten aanzien van de Natura 2000-gebieden die in het PAS waren opgenomen, verzekerd was dat de natuurlijke kenmerken van deze gebieden niet zouden worden aangetast door de ontwikkelingen die met het PAS als onderbouwing mogelijk werden. Deze Natura 2000-gebieden waren, aldus de Afdeling, ten onrechte in het PAS opgenomen. Met de uitspraken van 29 mei jl. is daarmee dus vast komen te staan dat er niet langer Natura 2000-gebieden bestaan die in het PAS kunnen worden opgenomen. Logisch gevolg daarvan is dat er niet langer een verplichting bestaat om AERIUS Calculator toe te passen. Dat betekent echter niet, aldus de Afdeling in de uitspraak van 29 mei 2019 met ECLI-nummer 1603, dat AERIUS Calculator ook niet meer mag worden toegepast. Dit leidt er echter wel toe dat bij de toepassing van AERIUS Calculator rekening moet worden gehouden met de beperkingen van dit model. En het is om die reden dat de uitspraak van 27 februari 2019 relevant is.

2. In laatstgenoemde uitspraak gaat de Afdeling in op de vraag of met AERIUS Calculator op juiste wijze de omvang van ammoniakdepositie en daarmee samenhangende directe ammoniakschade kan worden berekend. De Afdeling is van mening dat het model hiervoor niet geschikt is en baseert zich voor deze conclusie op bevindingen van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (StAB). De StAB zag in ieder geval drie redenen waarom AERIUS Calculator in dit geval niet geschikt is, te weten (1) AERIUS is niet geschikt voor depositieberekeningen op korte afstand; (2) AERIUS rekent een

jaargemiddelde waarde, terwijl directe ammoniakshade vooral optreedt bij kortdurende, hoge concentraties ammoniak en (3) in de verspreidingsberekeningen wordt geen rekening gehouden met factoren die de ammoniakbelasting van een plant beïnvloeden, zoals de hoeveelheid stikstof in de bodem die invloed kan hebben op de opname van ammoniak door planten uit de lucht. Uiteindelijk stelt de Afdeling dat AERIUS Calculator niet geschikt is voor depositieberekeningen op korte afstand. In dit geval ging het om een afstand van 50 meter. Relevant is verder dat de berekening betrekking had op de omvang van ammoniakdepositie uit dierverblijfsplaatsen.

3. Dat leidt tot een aantal vragen die m.i. bij de beslissing of AERIUS Calculator in de praktijk nog zou moeten worden toegepast, in acht moeten worden genomen. Ten eerste: de StAB noemde nog twee andere gebreken die aan AERIUS Calculator zouden kleven. Nu de Afdeling deze twee redenen niet expliciet noemt bij de conclusie dat AERIUS Calculator in dit concrete model niet kan worden toegepast, is het de vraag of de twee andere gebreken nog van belang zijn bij de afweging om AERIUS Calculator al dan niet toe te passen bij de berekening van ammoniakdepositie. Ten tweede: de uitspraak van 27 februari jl. gaat over de depositie van ammoniak vanuit dierverblijfsplaatsen; veel AERIUS-berekeningen gaan veelal alleen om stikstofdepositie. De uitspraak van de voorzieningenrechter van 11 juli 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:2374) maakt duidelijk dat uit de uitspraak van 27 februari jl. niet de generieke conclusie kan worden getrokken dat AERIUS Calculator niet langer geschikt is voor iedere depositieberekening. Als het gaat om stikstofdeposities vanwege verkeersbewegingen acht de voorzieningenrechter AERIUS Calculator nog steeds geschikt.

4. Verder dient bedacht te worden dat er weliswaar nog andere modellen beschikbaar zijn om stikstof- en ammoniakdepositie te berekenen (zoals het OPS-model en het AAgrostacks-model) maar dat het de vraag is of deze modellen specifiek geschikt zijn om stikstof- en ammoniakdepositie in Natura 2000-gebieden adequaat te berekenen. Het AERIUS-model is meerdere malen door (internationale) deskundigen beoordeeld en onderschreven en is specifiek ontwikkeld voor de berekening van stikstof- en ammoniakdepositie in Natura 2000-gebieden. Aan andere modellen – zoals het OPS-, het AAgrostacks- of het STACKS-model – die in het verleden werden gebruikt, kleven mogelijk ook gebreken, en wellicht wel meer dan aan het AERIUS-model. Zoals de Afdeling al overwoog in de uitspraak van 16 april 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:1312) is een model altijd een schematische weergave van de werkelijkheid. Dit betekent m.i. dat er altijd een onzekerheidsmarge in acht zal moeten worden genomen. Dat betekent overigens niet dat gebreken in een model zonder meer geaccepteerd zouden moeten worden; van belang is dat er voldoende vangnetten in een model zijn ingebouwd en voldoende rekening wordt gehouden met eventuele onzekerheden die inherent zijn aan het gebruiken van een model. Maar betekent dit nu dat we terug zouden moeten naar het

gebruiken van de oudere, eerder toegepaste modellen? In een procedure tegen een Wnb-vergunning (Wet natuurbescherming) hoorde ik laatst iemand verzuchten dat het gebruiken van deze oudere modellen zou betekenen dat we terug zouden gaan naar het tijdstip van Fred Flintstone. Ik kan niet goed overzien of die conclusie correct is; voorstelbaar is wel dat de recent ontwikkelde AERIUS Calculator in veel opzichten vele malen adequater is dan de in het verleden gehanteerde modellen waarmee stikstofberekeningen werden uitgevoerd, maar dat er soms situaties zijn waarin het meer voor de hand ligt om – eventueel aanvullend aan AERIUS-berekeningen – ook nog met het OPS- of het (A Agro)stacks-model, of een ander geschikt model – berekeningen uit te voeren.

5. Het is voor de praktijk van belang dat er snel duidelijkheid komt over de beperkingen van AERIUS Calculator, zodat voorkomen kan worden dat vergunningen vanwege een gebrek in de berekeningen vernietigd worden. Met de vernietiging van de passende beoordeling van het PAS, en het buiten toepassing verklaren van alle aan het PAS gekoppelde regelingen, staat de praktijk voor grotere uitdagingen om nog ontwikkelingen toe te staan dan discussies over de vraag of de berekeningen die voor deze ontwikkelingen worden gemaakt correct zijn. Het zou jammer zijn als vergunningen voor ontwikkelingen al stranden omdat de berekeningen niet adequaat zijn!

RECHTSPRAAK

Planschade Deurne

Leerstuk passieve voorzienbaarheid, samenhang bodemverontreiniging, aanhoudingsplicht voorbereidingsbescherming, concrete benuttingspoging.

Casus

Het college betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de periode, waarin van [appellant sub 2A] en anderen mocht worden verwacht dat zij concrete pogingen zouden ondernemen de vervallen bouw- en gebruiksmogelijkheden te benutten, niet is begonnen op 27 mei 2010, maar pas op 1 oktober 2010. Het college voert hiertoe aan dat de aanhoudingsplicht voor bouwaanvragen die tot 1 oktober 2010 op grond van artikel 52a van de Woningwet bestond, niet kan worden gelijkgesteld met de aanhoudingsplicht voor bouwaanvragen in het kader van de voorbereidingsbescherming.

[appellant sub 2A] en anderen betogen dat door de ernstige bodemverontreiniging niet van hen kon worden verlangd dat zij concrete pogingen zouden doen tot realisering van de bestaande bouw- en gebruiksmogelijkheden die onder het nieuwe bestemmingsplan zijn vervallen. Sinds 1 oktober 2010 geldt ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) een uitgestelde inwerkingtredingsregeling voor omgevingsvergunningen bouwen in geval er sprake was en is van ernstige bodemverontreiniging. Bovendien kan een bouwvergunning worden geweigerd wegens strijd met de bouwverordening, waarin ook regels zijn opgenomen over bouwen op verontreinigde grond, aldus [appellant sub 2A] en anderen.

Rechtsvraag

Beperkt de aanwezige bodemverontreiniging en daarmee de uitgestelde inwerkingtreding van een omgevingsvergunning, de benuttingsperiode in het kader van de passieve voorzienbaarheid?

Uitspraak

Van een redelijk denkende en handelende eigenaar kan niet worden verwacht een bouwplan

op te stellen en in te dienen, wetende dat een besluit op een aanvraag om bouwvergunning moet worden aangehouden en dat er een grote kans bestaat op voortzetting van de voorbereidingsbescherming (zie de overzichtsuitspraak onder 5.37).

Anders dan [appellant sub 2A] en anderen betogen, betekent de uitgestelde inwerkingtreding van een omgevingsvergunning, zoals voorgeschreven in artikel 6.2c van de Wabo, niet dat het indienen van een bouwaanvraag door de aanhoudingsplicht op grond van de Woningwet zinloos was. Een aanvraag diende immers door het college zonder voorbehoud te worden getoetst aan de criteria als bedoeld in artikel 44, eerste lid, van de destijds geldende Woningwet (thans artikel 2.10, eerste lid van de Wabo), waaronder het bepaalde onder c. Hierin is daarom, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, geen grond gelegen voor het oordeel dat van [appellant sub 2A] en anderen niet kon worden gevergd dat zij concrete pogingen zouden ondernemen om de mogelijkheden van het oude bestemmingsplan te benutten. Het betoog van [appellant sub 2A] en anderen faalt daarom.

De aanhoudingsverplichting van artikel 52a van de Woningwet zoals die gold tot 1 oktober 2010 behoefde voor [appellant sub 2A] en anderen geen beletsel te zijn om een bouwplan op te stellen en in te dienen. De omstandigheid dat een aanvraag diende te worden aangehouden zolang er geen door het bevoegd gezag goedgekeurd saneringsplan was opgesteld, betekent niet dat er een grote kans bestond dat de bouwaanvraag niet meer inhoudelijk zou worden beoordeeld en uiteindelijk zou worden geweigerd. Na goedkeuring van het saneringsplan was er geen grond voor aanhouding meer. Aangezien uit artikel 52a van de Woningwet volgt dat de aanhoudingsverplichting alleen maar bestond als er verder geen grond was om de vergunning te weigeren, diende deze te worden verleend, zodra de reden voor aanhouding zou vervallen. In zoverre verschilde de aanhouding wezenlijk van de aanhoudingsverplichting die gold op grond van artikel 50 van de Woningwet en sinds 1 oktober 2010 geldt op grond van artikel 3.3 van de Wabo. Met die regeling is immers beoogd om te voorkomen dat bouwplannen worden gerealiseerd die in strijd zijn met het komende planologische regime. Het betoog van het college is daarom terecht voorgedragen. Bij de bespreking van de overige hogerberoepsgronden gaat de Afdeling er daarom van uit dat de gehele periode van 27 mei 2010 tot en met 13 oktober 2011 van belang is voor de vraag of [appellant sub 2A] en anderen passieve risicoaanvaarding kan worden tegengeworpen.

Instantie: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum uitspraak: 24-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2541

Zaaknummer: 201800467/1/A2

Wetsartikelen: 6.3 Wro, 6.2c Wabo en 52a Woningwet

RECHTSPRAAK

Planschade Montferland

Passieve voorzienbaarheid, tien maanden, milieuregelgeving.

Casus

De rechtbank heeft geoordeeld dat het college het verzoek van [appellant] om een tegemoetkoming in planschade terecht heeft afgewezen. Zij heeft daartoe overwogen dat het college op goede gronden aan [appellant] passieve risicoaanvaarding heeft tegengeworpen. Het voorontwerp en het ontwerp van het nieuwe bestemmingsplan bevatten voldoende aanwijzingen dat de bouwmogelijkheden zouden vervallen. Verder is de benuttingsperiode van tien maanden tussen de terinzagelegging van het voorontwerp op 24 juni 2010 en het ontwerp op 28 april 2011 voldoende om de bouwmogelijkheden die door de wijziging van het planologische regime zouden komen te vervallen te benutten. [appellant] heeft geen concrete aanvraag ingediend en hij heeft niet onderbouwd dat hij daartoe niet in staat was.

[appellant] betoogt dat, indien moet worden aangenomen dat hij uit het voorontwerp van het nieuwe bestemmingsplan had moeten afleiden dat zijn bouw- en gebruiksmogelijkheden in nadelige zin zouden wijzigen, hij die mogelijkheden niet binnen tien maanden had kunnen benutten. Een periode van tien maanden is te kort om een, wegens de grote hoeveelheid milieuregelgeving, complexe en omvangrijke vergunningaanvraag voor het oprichten van een nieuw agrarisch bedrijf in te dienen.

Rechtsvraag

Heeft de aanvrager het risico dat de onder het oude planologische regime bestaande bouw- of gebruiksmogelijkheden op diens perceel zouden vervallen passief aanvaard?

Uitspraak

De rechtbank heeft voorts terecht geoordeeld dat een benuttingsperiode van tien maanden tussen de terinzagelegging van het voorontwerp op 24 juni 2010 en het ontwerp op 28 april 2011 voldoende lang was om de bouwmogelijkheden die door de wijziging van het planologische regime zouden komen te vervallen te benutten. Daartoe is van belang dat, zoals

hiervoor is overwogen, in geval van vervallen bouwmogelijkheden een concrete poging bestaat in het indienen van een bouwplan dat zodanig is uitgewerkt dat het zich laat beoordelen op passendheid binnen het bestemmingsplan en dat in beginsel past binnen de bestaande mogelijkheden van het bestemmingsplan. Het college heeft zich ter zitting terecht op het standpunt gesteld dat het niet noodzakelijk is dat een dergelijke aanvraag aan alle milieuregelgeving voldoet.

De rechtbank heeft verder terecht geoordeeld dat [appellant] geen concrete poging heeft ondernomen tot realisering van de bestaande agrarische bouwmogelijkheden. Het principeverzoek uit april 2009 tot uitbreiding van zijn bedrijf is niet gericht op de realisering van de agrarische bouwmogelijkheden die onder het nieuwe bestemmingsplan zouden komen te vervallen.

Instantie: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum uitspraak: 10-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2359

Zaaknummer: 201709732/1/A2

Wetsartikelen: 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Nadeelcompensatie Betuweroute

Nadeelcompensatie tracébesluit, aansluiting verjaringsregels BW, civielrechtelijk spoor.

Casus

[appellant] stelt dat hij schade heeft geleden als gevolg van rechtmatige uitvoeringshandelingen, voortvloeiend uit het Tracébesluit.

De minister heeft het verzoek van [appellant] om vergoeding van schade aan zijn woning als gevolg van bronbemalingen eveneens afgewezen. De gestelde schade is volgens de minister niet (rechtstreeks) het gevolg van rechtmatige uitvoeringshandelingen voortvloeiend uit het Tracébesluit. Voor vergoeding van schade als gevolg van onrechtmatig feitelijk handelen staat de rechtsgang bij de burgerlijke rechter open. [appellant] heeft ook gebruikgemaakt van deze rechtsgang. Bij vonnis van 6 december 2017 heeft de Rechtbank Midden-Nederland de vorderingen van [appellant] afgewezen. Daarmee is volgens de minister de weg om de zaakschade van de woning als gevolg van rechtmatig handelen te bestempelen afgesneden en valt het verzoek om nadeelcompensatie buiten de reikwijdte van de Regeling.

[appellant] betoogt dat de door ProRail uitgevoerde bronbemaling vanaf 23 maart 2001 noodzakelijk is geweest voor de aanleg van de Betuweroute en als zodanig een rechtmatige uitvoeringshandeling is, voortvloeiend uit het Tracébesluit. De daardoor veroorzaakte schade dient volgens hem te worden gecompenseerd op grond van de Regeling Nadeelcompensatie Betuweroute. Op 8 juni 2016 heeft hij daartoe een verzoek ingediend. De minister dient het verzoek te beoordelen en mocht niet volstaan met een verwijzing naar de civiele procedure, aldus [appellant].

Rechtsvraag

Valt het verzoek buiten de Regeling Nadeelcompensatie Betuweroute?

Uitspraak

De minister heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat het verzoek buiten de reikwijdte van de Regeling valt, omdat [appellant] civielrechtelijk heeft geprocedeerd om de door hem gestelde zaakschade als gevolg van onrechtmatig overheidshandelen te verhalen. Er staat geen rechtsregel aan in de weg om in het geval het volgen van de civielrechtelijke weg niet het gewenste resultaat heeft gebracht, vervolgens een verzoek om nadeelcompensatie in te dienen en daaraan ten grondslag te leggen dat de gestelde schade het gevolg is van rechtmatig handelen. In dit geval heeft [appellant] zich nadrukkelijk op het standpunt gesteld dat de bronbemaling kan worden aangemerkt als schade als gevolg van een rechtmatige uitvoeringshandeling. Dat [appellant] stelt zaakschade te hebben geleden, betekent niet dat de Regeling reeds daarom geen grondslag voor vergoeding van de gestelde schade kan bieden.

Instantie: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum uitspraak: 10-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2347

Zaaknummer: 201807569/1/A2

RECHTSPRAAK

Hof van Twente/bestemmingsplan 'Buitengebied Hof van Twente, herziening Slagendijk en [locatie 1]'

Rood-voor-roodregeling. Relatie milieuvergunning en omgevingsvergunning voor bouwen.

Uit artikel 1.2a van de overgangsbepalingen van de Wabo volgt dat de op 19 februari 2008 aan appellante verleende milieuvergunning (onder de Wabo een omgevingsvergunning milieu) pas in werking treedt als de omgevingsvergunning voor bouwen die nodig is voor de hierbij betrokken bouwactiviteit is verleend. Hiervoor verwijst de Afdeling naar haar uitspraak van 20 november 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2084, waar onder 7.4 is overwogen: 'Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling volgt uit artikel 20.8 van de Wet milieubeheer dat, indien een vergunning betrekking heeft op het oprichten of het veranderen van een inrichting dat tevens is aan te merken als bouwen in de zin van de Woningwet en voor een gedeelte van de inrichting nog geen bouwvergunning is verleend, de milieuvergunning in het geheel niet in werking treedt (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 21 oktober 2009 in zaak nr. 200901403/1/M2). (...) De Afdeling ziet geen aanleiding ten aanzien van artikel 1.2a, tweede lid, van de Invoeringswet Wabo anders te oordelen.'

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2524

Zaaknummer: 201809951/1/R3

Wetsartikelen: 1.2a Wabo en 20.8 Wm

RECHTSPRAAK

Veldhoven/bestemmingsplan 'Kempenbaan-West'

Aansluiting op de rijksweg A67. Gewijzigd besluit. ADC-toets. Natura 2000. Dwingende redenen van groot openbaar belang. Compensatie. Voorwaardelijke verplichting.

Gelet op hetgeen de raad naar voren heeft gebracht, kan ervan worden uitgegaan dat er een acuut en ernstig probleem is met de bereikbaarheid van Veldhoven-Zuid en bedrijventerrein De Run. Ook kan ervan worden uitgegaan dat de toekomstige ontwikkeling van de bedrijvigheid hierdoor wordt belemmerd. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de nieuwe infrastructuur nodig is in het belang van de economie in de Brainportregio Eindhoven en voor behoud en uitbreiding van de werkgelegenheid in deze regio. De Brainportregio Eindhoven is van betekenis voor de nationale economie. Reeds hierom is de Afdeling van oordeel dat de raad de verbetering van de bereikbaarheid van Veldhoven-Zuid en bedrijventerrein De Run terecht heeft beschouwd als een dwingende reden van groot openbaar belang die de nieuwe infrastructuur rond de Kempenbaan-West noodzakelijk maakt.

Volgens de Afdeling kan er verder van worden uitgegaan dat de compenserende maatregelen die zijn opgenomen in het compensatieplan en zijn voorgeschreven in het plan geen afbreuk doen aan de realisering van de uitbreidings- en verbeteringsdoelstelling voor het Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. De Afdeling ziet voorts geen aanleiding om te twijfelen aan de effectiviteit van de compenserende maatregelen die in het compensatieplan zijn opgenomen. Het betoog dat de instandhouding van de compensatiegebieden door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting onvoldoende is verzekerd, slaagt eveneens niet.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2560

Zaaknummer: 201504613/4/R3

Wetsartikelen: 2.7 Wnb, 2.8 Wnb en 6 lid 4 Habitatrichtlijn

RECHTSPRAAK

Appingedam/bestemmingsplan 'Stad Appingedam'

Brancheringsregeling. Nadere motivering van regeling naar aanleiding van tussenuitspraak voldoet.

Op 20 juni 2018 heeft de Afdeling geoordeeld dat de gemeente bij planregels inhoudende een brancheringsregeling niet goed genoeg had onderbouwd dat het toestaan van reguliere detailhandel op het Woonplein ervoor zou zorgen dat het centrumgebied minder aantrekkelijk en leefbaar zou worden. Er ontbrak een specifieke analyse. Naar aanleiding van de uitspraak heeft de gemeente deskundigenonderzoek laten doen naar de gevolgen van het verbieden van reguliere detailhandel op het Woonplein. In een nadere motivering heeft de gemeente volgens de Afdeling nu wel aangetoond dat de brancheringsregels evenredig waren. Ze zijn effectief en gaan niet verder dan nodig is om het doel te bereiken, namelijk het voorkomen dat het stadscentrum minder leefbaar wordt door toenemende leegstand. Uit onderzoek blijkt voldoende dat als meer ruimte zou worden geboden voor reguliere detailhandel op het Woonplein, dit kan dat leiden tot het vertrek van publiekstrekkingen in het centrum. De Afdeling acht het aannemelijk dat dan de leefbaarheid en vitaliteit van het centrum onder druk zou komen te staan. De regels om reguliere detailhandel op het Woonplein te voorkomen zijn naar het oordeel van de Afdeling dan ook aanvaardbaar.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2569

Zaaknummer: 201309296/6/R3

Wetsartikelen: 14 aanhef en onder 5 Dienstenrichtlijn

RECHTSPRAAK

Enschede/bestemmingsplannen 'Voormalige vliegbasis Twenthe-Midden' en 'Voormalige vliegbasis Twenthe-Zones'

Herontwikkeling voormalige vliegbasis. PAS. Stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Het Hof van Justitie heeft de in de zaken over vergunningen voor veehouderijen gestelde vragen over het PAS beantwoord bij arrest van 7 november 2018, ECLI:EU:C:2018:882. De Afdeling heeft in die zaken vervolgens op 29 mei 2019 uitspraak gedaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603). In die uitspraak heeft de Afdeling vastgesteld dat met de passende beoordeling die aan het PAS ten grondslag ligt niet de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden die in het PAS zijn opgenomen niet zullen worden aangetast. Omdat voor het plan 'Voormalige vliegbasis Twenthe-Midden' ontwikkelingsruimte is toegedeeld die in het PAS is gereserveerd, berust het mede op de passende beoordeling die voor het PAS is gemaakt. Gelet op hetgeen is overwogen in de uitspraak van 29 mei 2019 is dit echter niet mogelijk. Daarom heeft de raad niet de zekerheid verkregen dat het plan 'Voormalige vliegbasis Twenthe-Midden' de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet zal aantasten. Dit plan is dan ook vastgesteld in strijd met artikel 2.8 lid 3 van de Wet natuurbescherming.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2470

Zaaknummer: 201804171/3/R3 en 201804172/3/R3

Wetsartikelen: 6 Habitatrichtlijn, 19km Nbw 1998, 1.13 lid 1 Wnb, 2.8 lid 3 Wnb, 9.3 lid 3 Wnb, 2.7 Bnb, 2.1 Rnb en 2.4 Rnb

RECHTSPRAAK

Eindhoven/omgevingsvergunning tijdelijk parkeerterrein

Tijdelijk parkeerterrein. Stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van het Besluit mer.

De rechtbank heeft terecht geconcludeerd dat het college met toepassing van artikel 2.12 lid 1 aanhef en onder a sub 2 van de Wabo omgevingsvergunning heeft kunnen verlenen, omdat geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in kolom 1 van categorie 11.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit mer. De functiewijziging gaat niet gepaard met een uitbreiding van de bebouwing op het perceel. Weliswaar verandert de aard en omvang van het gebruik van het perceel omdat de functiewijziging een toename van het aantal parkeerplaatsen tot gevolg heeft ten opzichte van de op grond van het bestemmingsplan toegestane mogelijkheden op het perceel, maar de situatie rondom het perceel in ogenschouw genomen kan de wijziging van het gebruik niet worden aangemerkt als stedelijk ontwikkelingsproject. Daarbij is van belang dat het parkeerterrein dient als vervanging van het ingestorte MPB met ongeveer 800 parkeerplaatsen dat aan de overkant van de Luchthavenweg stond totdat het MPB is herbouwd, zodat het parkeerterrein geen verkeersaantrekkende werking heeft. Ook ligt het parkeerterrein op een groot bedrijventerrein in de directe nabijheid van de luchthaven en meer parkeerterreinen.

Instantie: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum uitspraak: 10-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2355

Zaaknummer: 201805346/1/A1

Wetsartikelen: 2.12 lid 1 aanhef en onder a sub 2 Wabo en 4 aanhef en onderdeel 11 Bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Someren/bestemmingsplan 'Hoeksestraat ongenummerd'

Woningbouw en endotoxinen. Toetsingskader. Rapport Gezondheidsraad.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad, ter voorkoming van een situatie waarin risico's voor de gezondheid van omwonenden ontstaan, in dit geval in redelijkheid het endotoxinekader en de daarin opgenomen waarde van 30 EU/m³ kunnen hanteren. Daarbij acht de Afdeling van belang dat de raad een eigen ruimtelijke afweging heeft gemaakt over de aanvaardbaarheid van nieuwe gevoelige objecten in de buurt van veehouderijen en uit voorzorg, gezien de mogelijke gezondheidsrisico's als gevolg van de uitstoot van endotoxinen, bij nieuwe ontwikkelingen het endotoxinekader als toetsingskader hanteert. Waar het gaat over de hoogte van de toetsingswaarde voor endotoxinen acht de Afdeling verder relevant dat de waarde van 30 EU/m³ uit het endotoxinekader afkomstig is uit het rapport van de Gezondheidsraad.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 03-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2215

Zaaknummer: 201710320/1/R2

RECHTSPRAAK

Leeuwarden/bestemmingsplan 'Grou - Yn 'e Lijte'

Persoonsgevoonden overgangsregeling voor recreatiewoning. Gemeentelijk beleid. Algemene beoordeling.

De raad heeft beoordelingsruimte bij de beoordeling van de vraag of aan de voorwaarde uit artikel 3.2.3 van het Bro wordt voldaan dat handhavend optreden tot een onbillijkheid van overwegende aard zou leiden en beleidsruimte bij de keuze om, indien aan de voorwaarden van artikel 3.2.3 van het Bro wordt voldaan, ten aanzien van gebruik van grond en opstallen al dan niet persoonsgebonden overgangsrecht toe te kennen. Hoewel de raad de omstandigheden zoals bijvoorbeeld het feit dat handhavend optreden tot financiële problemen leidt voor gezinnen die al jaren op het park wonen, naast andere persoonlijke omstandigheden, bij zijn afweging mag betrekken, kan de raad gelet op artikel 3.2.3 van het Bro niet volstaan met een algemene beoordeling van de gehele situatie. In plaats daarvan dient de raad voor alle bewoners van de 35 adressen op de lijst in bijlage 3 van de planregels, afzonderlijk inzichtelijk te maken waarom handhavend optreden, gelet op de persoonlijke omstandigheden die in die afzonderlijke situatie aan de orde zijn, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard en dus wordt voldaan aan de voorwaarde uit artikel 3.2.3 van het Bro. Dit heeft de raad niet gedaan.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 03-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2210

Zaaknummer: 201802095/1/R3

Wetsartikelen: 3.2.3 Bro

RECHTSPRAAK

Alphen aan den Rijn/Omgevingsplan Rijnhaven Oost

Beleidsnota Geurhinder. Geurbelasting. Hindergrens nieuwe situaties.

Door voor nieuwe woningen bij een bestaand bedrijf een lager beschermingsniveau te hanteren dan bij woningen die zich bij een nieuw bedrijf zouden bevinden, heeft de raad naar het oordeel van de Afdeling niet gehandeld overeenkomstig zijn eigen beleid. De raad heeft deze afwijking van het beleid naar het oordeel van de Afdeling niet deugdelijk gemotiveerd. Dat Alphen aan den Rijn een grote woningbouwopgave kent, is onvoldoende om dit verschil in beschermingsniveau te rechtvaardigen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 03-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RVS:2019:2156

Zaaknummer: 201800500/3/R3

Wetsartikelen: 4:84 Awb